

Kursiyerlere cep harçlığı adı altında yapılacak ödemelerden Gelir Vergisi ve Damga Vergisi kesilip kesilmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.27.15.01-10-515-130-43
Tarih	16.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

GAZİANTEP VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

VERGİ VE ANLAŞMALAR UYGULAMA MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.27.15.01-10-515-130-43 16/09/2011

Konu : VERGİ KESİNTİSİ

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yürütülen ve Gap illerinde uygulanmakta olan Sosyal Destek Programı (SODES) ve odanız tarafından AR-GE ve İnovasyon elemanı yetiştirme projesi kapsamında, İşkur'a kayıtlı işsizler arasından seçilen kursiyerlere cep harçlığı adı altında yapılacak ödemelerden Gelir Vergisi ve Damga Vergisi kesilip kesilmeyeceği hususunda bilgi verilmesi istenilmektedir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde; "Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir, bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır." hükmü yer almış olup, 2 nci maddesinde ise gelire giren kazanç ve iratlar sayılmıştır.

Aynı Kanunun 61 inci maddesinde; "Ücret işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir." hükmüne yer verilmiştir. 62 nci maddesinde de işverenin tanımı, hizmet erbabını işe alan, emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişiler olarak yapılmıştır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/b fıkrasında, maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdir de nakli veya tediye temin eden kağıtların binde 6 oranında damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden geçerli olmak üzere, Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrasındaki kağıtlar için damga vergisi oranı binde 6,6 olarak belirlenmiştir.

DPT tarafından hazırlanan 2010 yılı SODES Uygulama Usul ve Esaslarının 13 üncü maddesinde; "Mesleki eğitim kursiyerlerine yol ve yemek giderleri için **günlük 15 TL'ye kadar** harçlık ödenebilir." denilmektedir.

Program hedefleri kapsamında mesleki eğitim faaliyeti içeren projelerde, kursiyerlere işgücü piyasasında geçerliliği olan bir sertifika verilmesini sağlamak amacıyla düzenlenen eğitim programı sırasında temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri adına, eğitim programları süresince yol ve yemek giderlerini karşılamak maksadıyla devam ettikleri günler için cep harçlığı niteliğinde ödemeler yapıldığı anlaşılmaktadır.

Proje yürütücüsü kanalıyla söz konusu eğitim programlarına katılan kursiyerlere hizmet sağlayıcı kuruluşlar tarafından cep harçlığı niteliğinde yapılan ödemelerin, kursiyerlerle hizmet sağlayıcı kurumlar arasında işçi-işveren ilişkisinin bulunmaması ve kursiyerlerin de hizmet erbabı niteliğinde olmamaları nedeniyle ücretin unsurlarını taşımamaktadır.

Buna göre, yardım niteliğindeki söz konusu ödemeler Gelir Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde hüküm altına alınan yedi gelir unsuru içinde yer almadığından gelir vergisi yönünden vergileme yapılması da mümkün değildir.

Ayrıca, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yürütülen ve GAP illerinde uygulanmakta olan Sosyal Destek Programı (SODES) ve ... Sanayi Odası tarafından AR-GE ve inovasyon elamanı yetiştirme projesi kapsamında, İş ve İşçi Bulma Kurumuna (İşkur) kayıtlı işsizler arasından seçilen kursiyerlere cep harçlığı adı altında yapılacak ödemelere ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar, hizmet karşılığı bir ödemeye ilişkin olmadığından Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrası kapsamında

değerlendirilemeyeceğinden, damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

Diğer taraftan, yapılan ödemelerin işçi işveren ilişkisi içinde hizmet sözleşmesi gereği olarak yapılması halinde ise söz konusu ödemeler ücret niteliğinde olacağından, bu ödemeler üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 98 ve 103 üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekecektir.

Bilgilerinize rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026